

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Duminecă, Foi'a, cindu concedu ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2\frac{1}{3}$ galbini mon. sunatòria.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 83.

Brasovu 6 Novembre 25 Octobre

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasovu 4 Nov. 1872.

Asociatiuni pentru formarea meseriasilor romani se se infintedia in tòte orasiele, unde se afia si romani !

Atare asociatiune s'a initiatu acum in Brasovu la staruinti'a d. parochu Bartolomeiu Baiulescu sub nume: „Asociatiune pentru latirea si promoverea meseriasilor intre romani“ Statutele s'au lucratu de o comisiune alésa din barbati alesi inca din 26 Dec. 1869 si, conchiamandu-se adunari generali spre a se ceti si desbate si priimi, numai in 8/20 Nov. 1870 s'au pututu aduna membrii de ajunsu spre a se statori si subsrie cari apoi in Febr. 1871 s'au asternutu spre intarire in ministeriu ungur. din Pest'a.

Mai dupa unu anu, adeca in Dec. 1871 s'au retramis uale statute neintarite din causa, ca ele cuprindea vre'o 6 §-fi despre imprumutarea unui capitalu de 10,000 fl. v. a., pentru care ministeriulu a cerutu cautiune. Ne putendu-se dà acésta cautiune s'a delaturatu din statute acei §-fl si in Febr. 1872 s'au tramis statutele de nou spre intarire. In Oct. a. c. — spre mirare — s'au retransmisu ér' statutele inca odata neintarite. Acésta din causa, ca nu consuna cu legea de industria votata in diet'a din Pest'a in Marte a. c. Inaltulu ministeriu cere: „ca mediul cele morali si materiali, cari ducu la scopu, se se numere specialu tòte; se fia unu §, care se cuprinda inca, ca de presiedinte si cassariu se se aléga astufelii de persoane, cari se pôta sta buni cu avereia loru pentru avereia asociatiunei si ca restantiele taxelor membriilor inscrisi, cari nu voru ale plati se se scotă pre calea judecatorésca.

Aceste adausuri impiegunduse in statute de catra o comisiune alésa de adunarea din 8/20 Oct. a. c. eri in adunarea generala de vr'o 70 persoane s'au recetit uale statutele Asociatiunei s'au mai adausu ce s'a semtitu necessariu si s'a decisu a se tramite érasi ministeriului r. spre intarire.

Dupa aceste Dlu presiedintele prov. B. Baiulescu comunica adunarei, ca in timpulu de trei ani, de cindu s'au lucratu acestea s'au poputarisatu necesitatea ingrigirii de meseriasi romani; a conchiamat adunari generale de 18 ori, s'au tienutu 8 adunari, s'au publicat prin besericu si astufelii s'au si inscrisu pana acum 64 de membri. Deci propune adunarei, ca de orace chart'a ministeriala pentru adaugere in statute nu opresce constituirea Asociatiunei, se se aléga membrii comitetului ei, cari se lucre a ajunge scopulu Asociatiunei. Fiindu timpulu intardiatu si catra inoptare se face alta propunere de Dr. Popu, ca adi se se inscria numai membri, cati mai voru a se inscrie si constituirea se se amane pe duminec'a viitora. Se primesce acésta propunere si se inscriu Dnii: directorulu Iacobu Muresianu, ca membru fundatoru cu 20 fl. v. a. Andreiu Pitisiu macelariu cu 20 fl. v. a. Ioan Persioiu comerciant cu 20 fl. v. a. si alti, cari langa cei inscrisi suntu: membri fundatori 33, membri ordinari 34 si membri protegatori 9.

Bani s'au incassat una suta treidieci florini

v. a. Ne miramu, ca nu se intrecu toti brasiovenii a veni la adunari si a se inscrie că membri acestei Asociatiuni insemnate, fiindca nicairi că aici nu suntu meseriele de lipsa pentru poporulu din suburbiele de susu avisati la acestea si avendu pe comerciantii romani, cari le cumpara si le transporta tòte manufacturele loru in Romani'a fora se astepte ca marfa loru séu se amble pre la terguri. — Aru trebui se imbratisieze meserile. —

Scopulu acestei Asociatiuni e forte nobilu „a formá meseriasi romani si ai sprigini in totu loculu“. Deci vomu publica statutele si numele celorlor ce se se inscriu că membri. Si facem u apelu, că se se infintieze filiale in tòte cercurile romanesci séu se faca asociatiuni, séu se se inscrie aici că membri, ca cu meserii ne facem ómeni avutu, ne aperam de proletariatu, ne facem orasia, ne creamu clas'a medilocia si castigam membrii si cu dreptu politicu la alegeri si organisari. In Romani'a inca se lucra acum la infintiarea unei Asociatiuni a meseriasilor. In Transilvani'a pasivitatea nostra pe acestu terenu se fia catu de activa. Asteptam date si despre astufelii de activitate. Deci inainte cu Dumnedieu, la castigarea de ramurile industriei si prin ele a inflorirei si culturii natiunii romane, ca-ce lipsiti de acestu sorginte alu civilitatii, nu ne potem in punctulu culturii tiené de alte popóra, cari pe acésta cale se inaltia la admirarea lumii.

Gratulam si in numele natiunei si alu viitorului ei multiumimu d. parochu Baiulescu, ca că discipulu odiniora, nu s'a odichinitu pana ce invingandu tòte dificultatile nu a scosu la viatia acésta asociatiune reclamata atatu de cu sete si de oriennumerante. Vomu reveni la acésta fapta nobile si eminamente nationale spre a informa si chiarifica publiculu de asemene intreprindere. —

Din Fogarasiu, unde nu scim, decá se afia vreо reuniune si incatu prosperéza, cu tòte, ca fara reuniuni nice pe departe nu se va redica la sublimitatea unui districtu romanu cu medua in óse, ne vine unu **Apellu** spre publicare sub numele Alexandrescu, noue necunoscutu, prin care provoca pe romanii din districtu că se vina pe 10 Noemvre a. c. la conferire, că ce e de facutu facia cu impregiurarile de facia ale alegierii, că se se salveze onórea districtului. Conferirile suntu nu numai folositórie, ci absolute neocessarie in ajunulu crisei, de acea si credemu, ca voru urma apelului, ca tòte ca noi nulu potem publica in tòta extensiunea din causa, ca nu ne e cunoscuta persón'a. —

Situatiunea din leintru sta cerbicosu predomnata de pressiunea conservativilor. Lasu, ca cum se scrie, Archid. Albrecht ar' starui la imperatulu, că se se faca odata pace intre popórele monarchiei si fiendu in Pesta ar' fi cercat u impacarea cu opositiunea si in reportulu despre Dalmati'a s'ar' fi disu, ca impacarea slavilor e conditiune neaperata la existint'a si consolidarea monarchiei, d'r' apoi acum se crede si mai aprópe, ca ministeriele se voru schimba, in catu in Pesta d'r' numai min. Pauler si Treffort, că mai indiferinti, voru remané la carma ér' in Viena Lasser, Stremaier si Pretis, ceilaliti se vina conservativi inca generali, se vorbesce si de Philippovich; de unde diurn. dualistice au incepuntu ér' a se vaiera in contra autonomiei provinciaria. Semnu, ca le ajunge ap'a la gutu. —

Latinismulu se pune in stare de aperare de inimicu numelui si gloriei lui. In Italia min. de resbelu cu generalulu Menabrea se fi decisu a se recruta din muntenii alpini inca 10 regimenter cu organisațiune speciale pentru apararea Alpilor, cu tactica deosebita si cu tunuri de munte provediute.

In Francia se astépta definitiv'a proclamare a republicei, a lui Thiers de Presied. pe 4 ani si a unui vicepresied., se crede ca Gambetta. Gen. Ducrot se denumi de supremu Comandantu alu c. armatei 8, care in ordinea de di catra armata enumera sustinerea ordinei in leintru, si in afara semnaleaza pe germani că pe inimicu loru, cari, dice, „si voru musca limb'a ca au sfasiatu anim'a francesilor, cindu din manele loru cele sangeratórie au tereit uci mai pretiuiti fiii ai Franciei in prinsore.“ Dér' „Moitorulu“ Vaticanului óre ce vré, cindu dice: „Europ'a e monarchica, in se nu pôte nutri rançore (dusmania) unei republice, care -si cauta chiamarea in lupta cu demagogia, si atare republika trebuie considerata că o garantia a ordinei Europii. Dér' cine -si inchipuesce, ca singurulu nume alu formezi de statu nimicesce sperantia bunului dreptu, la atare trebuie numai catu se i aducem aminte, ce a facutu republika in ainte de acesta cu 23 de ani in Francia“. Óre se speresa, că Thiers se faca alta expeditiune romana in favorea domnirei lumesci a Papei, ori ca Vaticanul apróba republika că conservativa. Si una si alta suntu inca sub perdea.

— Orientulu e inse vulcanulu politicei europene. Occidentulu sta la panda, că nu cumva Pruso-Austri'a cu invoieala loru dela Berlinu se se arunce asupra orientului cu o influintia pericolosa, care -si céreca noroculu. Abia tramise Prusi'a pe consil. intimu Keudell, care e man'a drépta alui Bismark, omu activu si resolutu, că internunciu la Constantinopole: si occidentulu indata incepù cu rivalitate asi feri influintia de prevalenti'a bismarko-andrássiana, si stórsra depunerea lui Midhat pasia si inlocarea lui cu Mehemet-Ruchti-pasia, care in 1853 că minist. de resbelu respinse pretensiunile lui Mencicoff si amenintiarile biciuschii lui. Occidentulu cu acésta a reportatu o victoria in contra politicei bismarkiane in Orientu, pentruca Midhat p. adusu de influintia germana-austriaca la carma si incepuse la mesuri de a centraliza si a dusmani popórele principatelor dunarene, că se le contopescu in complexulu Turciei, ceea ce intentionea si politic'a bismarkiana, dór'-si va poté trage folosulu planuitu din o rescuflare bellicosa de independentia a popórelor dunate. Inse occidentalii acum odata trasera dunga preste aceste planuri sirete, cu midiulocirea caderii lui Midhat si veniri lui Mehemet-Ruchdi pasia la carma. —

Vreо cateva cuvinte in caus'a autonomei besericei gr. cat.

(Urmare.)

Indata la incepuntu ni se impuse archiepiscopulu din Strigoniu de primate si alu besericei nóstre, era archiepiscopulu romanilor se degredà la positiunea unui vicariu generale alu archiepiscopulu catolicu. Afara de archiepiscopulu din Strigoniu mai incalecă asupra archiepiscopului nostru si episcopulu catolicu din Alb'a Iulia, — lu infrunta, lu dogenesce, lu vizitáza, pana ce bul'a papale din

1721 lu scutesce „ab omni admonitione, correptione, visitatione“ a aceluiasi episcopu.

In estu punctu déra ni se schimba numai julu ungurescu, intru atata, in catu in loculu superintendantului calvinu, se supuse acum beserică nostra unita cu totulu archiepiscopului catolic din Strigoniu si jesuitilor sei.

Libertatei si independentiei besericiei nostre prin acésta i se sapă deja grop'a, — mai remane numai, că catolicii se trantésca pre noulu nascutu fetu in grop'a gatita si sei pótá cantá unu requiescat in pace.

Déra beserică avea potere de vietia in sene, in constitutiunea si in autonomia sa, — de cari numai singuru prin superioritatea archiepiscopului din Strigoniu nu se potea desbraca; era de lipsa de a pune unu verme la radecin'a ei de vietă, că in cetu se o ródia si s'o usce, — că apoi de mai e ceva de viet'a ei, se -si pótá ultu pomulu dupa placulu Domnilor!

Vermele acest'a se institui in sinulu besericiei indata dupa completat'a uniune.

Vermii acestia erău parentii jesuiti.

Indata dupa incheiat'a uniune, la anulu 1701, vedemu in sinodulu romanescu figurandu pre jesuiti; vedemu, ca o pastorale a archiepiscopului Athanasius din 18 Iuliu o subscriu pre lenga numitulu vladica si jesuitii Barányi si Franc. Belusi — priorulu jesuitilor din Belgradu, apoi Andrea Horváth priorulu jesuitilor din Clusiu.

Acestu amestecu inse nulu afilara a fi destulu, parentii jesuiti, că se-si ajunga scopurile, midiucira din literele foundationali ale episcopilor uniti (1738) se puse episcopului unu adlatus in persón'a unui jesuitu, carele sei controleze tóte afacerile, se se amestece intru tóte, se lucre din poteri spre a delaturá constitutiunea besericiei, spre a scôte din ea pravil'a si spre a introduce institutiunile si dreptulu canonicu alu catolicilor.

Despre numitulu adlatus cetimu in literele foundationali:

„Quod episcopus quempian . . . per nos autem modernum archiepiscopum Strigoniensem, ejusque successores declarandum theologum, adlatus suum tenere obstrictus sit; pro subsistentia autem ejusdem theologi famuloque suo, et quidem pro intentione mensae annuatim trecentos florenos rhen. ex proventibus episcopalibus . . . escindere et angariatim pendere, et praeterea eidem theologo commodam habitationem in residentia episcopal, pabulum, item pro duobus equis id est avennam et foenum nec non stabulum, pariter etiam ligna focalia etc. gratis subministrare teneatur“. Cu ce se póté rectificá acestu impositu archiepiscopului romanilor?

Jesuitulu pusu in cóstele archiepiscopului romanu apoi sciu jucá bene rolulu; elu tiranisá pre episcopu si consiliulu lui, — nu admite a se decide cause venite din sobórele protopopesci dupa canónele besericiei nostre, pre cari elu nece nu le cunoscea, decatu dupa dreptulu canonico catolicu, — asia aflamu, cumca astadi se afia inca vigente in beserică nostra datini, canóne si praxe, cari nu consuna cu pravil'a, constitutiunea si usulu constitutionale alu besericiei resaritene, vedemu, ce este mai multu, ca jesuitilor si proselitoru loru le succese, nu numai a scôte dreptulu canonico alu besericiei resaritene dela episcopiile nostre, ci si a introduce pre celu catolicu, in catu chiaru si in timpurile mai noué, aflamu, ca in seminariile nostre dreptulu canonico catolicu se propunea, — ba dóră in unele chiaru si astadi, era dreptulu canonico alu besericiei nostre de locu nu.

Si cum se nu se introduca institutiuni straine in beserică nostra, candu si in sinóde vedemu presiediendu pre jesuiti? Astufeliu vedemu adunanduse la anulu 1788 sinodu la Clusiu-monosturu, carele face sub presiedinti'a priorului jesuitilor din Clusiu, chiaru si canóne.

Cine nu scia persecutiunile ce le a suferit episcopulu Micu (Klein) pentru jesuitulu Balogh, despre carele numitulu episcopu, intr'o scrisore a

s'a din Roma cu dtulu 9 Aprile 1747 dice, ca l'a escomunicat, pentru neascultarea si pentru transgresiunea legilor atatu celor sacre catu si a celor canonice, pentru violatiunea locuintiei episcopesci si a ordinului St. Basiliu, si pentru usuratiunea sacrilega a proventelor episcopesci etc. Cine nu a ceditu cum jesuitulu Balogh" a adusu brachiu pre curtea episcopului, sub cuventu, ca nu i aru grigi bine caii?

Acestea tóte au indreptatitu pre episcopulu Klein si se plangea intr'o epistola datata din Roma 15 Iuliu 1747, — astufeliu:

„quid ergo incrementi habet mea ecclisia? quam Jesuitae depopulari, in servitatem tradere, et fructibus fundamentalibus spoliare volunt“.

Éra intr'alta epistola a s'a dice:

„expendi vellim; quod haec ecclesia fuerit sedes archiepiscopalis; quid deliquit haec ecclesia, quod recepta unione, contra sacros canones sit degradata ad sedem episcopalem?“ si tóte aceste le scrie numitulu episcopu din exiliulu seu!

„ut videant qua via persecutores agant, ut ecclesiam meam, et totam hanc nationem unitam opriment“.

Se ne intrebamu, ca óre cu ce scopu, se si liea episcopulu si archiepiscopulu catolicu, prin jesuitii sei, a returná constitutiunea besericiei nostre? Responsulu nilu dà episcopulu Klein in cele de susu, lu potemu face si noi cu densulu, „cu scopulu de a -si supune siesi biserică si tota natiunea unita“.

Trecundu apoi la cestiunea dilei, — óre grezivoiu candu afirmu:

„Cum ca r. catolicii voescu a ne cuprind si pre noi in autonomia loru si a ne fusioná in beserică loru, totu cu accelu scopu, adeca: că se injuge tota eclesi'a si natiunea romana unita, — se si o aservésca siesi si se o despóie pote si de fruptele sale foundationali!?

In acésta credentia, trebue se ne intarésca acea impregiurare, ca-ce si dupa restaurarea metropoliei romane de Alb'a Iulia, — archiepiscopulu din Strigoniu, si catolicii in genere, nu au incetatu de a se amestecá in trebile nostre besericesci si se amesteca, dupa cum vedemu, si astadi, cu tóte că clerulu si poporulu au folositu ocasiunile bene venite adeseori, de au protestatu in contra atarui amestecu in trebile besericiei nostre, si s'au înisituit a restaura autonomia stirbita a besericiei nostre.

Se vedemu si acte:

In siedinti'a a II-a a adunarei nationale tie-nuta la 15 si 16 Maiu 1848 in Blasius, la ptu. 2 — alu protocolului dice:

„Natiunea romana pretende că beserică romana forta distinctiune de confesiune se fia si se remana libera, si independenta dela ori care alta beserică, egale in drepturi si folose cu celealte besericice ale Transilvaniei. Ea cere restabilirea metropoliei romane si a sinodului generalu anualu, dupa vechiulu dreptu, in care sinodu se fia depu-tati besericesci si mironesci.

Aceeași dorintia o aflamu expresa si prin sinodulu electoriu din 18/30 Sept. 1850, si anume in representatiunea s'a catra Maiestate sub ptu 2, unde se dice:

Beserică romanilor gr. cat., amesuratul canónelor sale din beserică resaritului, se aiba potere legiuita si nerestrinsa a -si tiené sinodu, dupa vechi'a sa datina, in totu anulu, compusu si sistemi-satu din barbati alesi eclesiastici si civili, zelosi pentru organisarea si interna si morale; punenduse si intre conditiunile de alegere, că alesulu episcopu „se padiesca si se apere beserică nostra in vechi'a ei libertate neatarnata de tota influenti'a si subordinatiunea altoru besericice; că la Maiestate se statruésca, că vechiulu dreptu alu besericiei nostre de a se aduná in totu anulu din clerusi poporu, adeca din intrég'a beserică, se se restatornicésca Asemenea dorintie si au esprimitu si sinodulu die-

cesanu electoralu tie-nutu in 10 si 11 Aug. 1868, la Blasius; totu acele dorentie si mai multe sinode tractuale, anume tractulu protopopescu alu Clusiu-lui, in 3 representatiuni indreptate catra on. con-sistoriu metropolitan.

(Va urmá.)

Societatea academica romana

(Vedi Nru 63, 64, 65 a. c.)

Siedinti'a III. d'in 7. Augustu, 1872.

Presiedintele (Laurianu) deschide siedinti'a comunicandu societati ca Aless. Odobescu a afferitu pentru bibliothecă societatii acad. unu exemplarul d'in Dictionariul etymologicu de Cihacu si unu exempl. d'in carteau lui Roessler „Romanische Studien“ (societatea primesce cu viua multumire) apoi ca Dr. Obedenariu au respunsu ca primesce cu multumire a fi membru corespondente alu societatii acad. rom. Dupa acestea presentedia conturile delegatiunii, cari se tramittu la commissiune. In fine citesce seriea cestiunilor cari sunt asta-di la ordinea dillei, ad. a. fissarea siedin teloru publice, b. cestiunea diplomelor, c. propunerea parintelui Melchisedecu Radeanu si d. „tendentiele ostili Romanilor apparute pre compulu literaturei straine.“ — Hodosiu inainte d'a se incepe discussiunea a supr'a cestiunilor puse la ord. dillei cistesce una propunere (subscrisa de mai multi membri) prin care se cere a se decide inca de acum ca sessiunea prezente se se inchiaie cu finea lui Aug. c.? — Se pune la ord. dillei pentru sied. prossima, — Relativu la fissarea siedintelor publice se decide a se amaná pana candu membrii, cari au se vorbesca nu voru annunçia, ca sunt gat'a cu discursélorlor. — In privinti'a diplomelor presied, spune ca pentru a se face 400 diploma in sensulu decisiunii luate in ann. tr. (11. Sept. 1871.) artistulu au cerutu 150 galb. — si neavendu fondu in adinsu allocatul pentru acest'a éra d'in fondurile estraordenarie ne avendu sum'a ceruta, apoi parendui-se summ'a forte mare nu au essecutatu decisiunea si este de opiniune, in starea actuala a finantelor societatii a se face provisoriu diplomele catu de simplu tiparite, ceea ce n'ar costá mai multu de 15 galb. — Baritiu cere a se amaná cest. pana ce se va vedé de ce fonduri dispune societatea in ann. cur. — Odobescu cere a se amaná cestiunea pana in an. viit. éra altii pana la votarea bugetului. In fine se decide a se amaná d'in consideratiuni economice. — In privinti'a offertului de 400 galb. alu parintelui Radeanu ce decide a i-se respunde: ca societ. primesce cu multumire, l'invita deci a versá banii in cass'a societatii, care i va plati pre vietia dobend'a de 10% tramsa in doue termine cu dovada d'in partea dsalle despre primire legalisata, inse cu conditiunea d'a nu fi dupa mortea dsalle neci una pretensiune d'in partea rudenieleru. — Dupa acestea presiedintele punendu in discussiune tendentiele ostili ale literaturei straine in contr'a Romloru, face verbalu noua espunere resumata despre cuprinsulu cartii lui Robertu Roessler „Romanische Studien“ (typ. 1871.) in care se vede una tendentia noua (ba vechia inventata de Engel, etc. si neci decatua de Roessler) in contr'a originei latine a poporului Rom., propune a se studiau cartea apoi a i-se face una refutatiune că respunsu in contr'a hypothesei sustinute de autorulu. — Odobescu areta regretele selle ca in process. verb. d'in sied. preced. nu s'a trecutu motivele pentru cari d'insulu a propus a se pune in discussiune tendentiele literaturei straine in respect. Romloru si in specie a lui Roessler, spune că societatea acad. are missiunea sacra de a fi aperatori'a traditiunilor nationali si istorice, — de aceea propune, că se se traduca cartea cu spesele societatii, fiindu co acesta carte asta-di joca unu rol mare in Europ'a, resumendu tote teoriele istorice a supr'a Rloru, că se se vedia absurditatea, apoi marele apparatu de ivore scientifice si citationi, că se i-se respundia chiaru prin ele si astfelu se se atitie dorinti'a d'ani-se respunde, se servescă si că scola de modulu cum se se desbata cestiunile scientifice si „a-lu traduce este alu combate.“ Inse care că se se alega d'in insu-si sinulu societatii unu membru, si se nu se publice traductiunea fara d'a fi insocita unde trebue de notele necessarie cu cari se se combata hypothesele erronate. Papiu spune, ca pentru assemenea cestiuni ar fi bine se essiste una revista a societatii, dupa cum a esprimatu dorinti'a si dlu Massimu, inse impossibilitatea ei s'a discutatu si s'a vediutu si alta data. Nu se pote uni cu parerea Dlui Laurianu si Odobescu pana candu unu membru allu soc. dupa unu studiu seriosu allu cartii nu va veni cu unu reportu

scrisse in care se arete: ce si cum tratedia Roessler istoria Rloru si dup'acea de s'ar gasi ca merita se se puna in desbatere, se se ocupe societatea precum s'a facutu acesta si in academi'a unguresca (ca-ci Roessler se occupa si de istoria unguresca, cartea lui are tendenie politice imbraccate cu caracteru istoric.) Deci propune a se multiumi Dloru Laurianu si Odobescu pentru aducerea la cunoscinta a unor assemene carti si a se insarciná cei cari au apelatu la nesce assemene studie si catu mai currendu se presentedie reporturile loru scrisse atatu despre Roessler catu si despre dictionariulu etymologicu alu lui Cihacu precum si despre unu articlu importanta a supra Romanilor apparutu in Revist'a trimestrale francesc „Romania.”

Societatea academica dupa lunge discussiuni primeșce propunerea Dului Papiu.

Siedint'a IV. de la 9. Augustu 1872. Se citesc process. verb. allu siedintiei preced. si currendu-se a se face ore cari modificatiuni s'a amanatu autenticarea. Presied. comunica doue scrissori un'a d'in partea Dului Ioanu Ionescu si alt'a d. partea Dului Stefanescu, prin cari ambii declară ca primescu a fi membri correspontenti ai societatii acad. — Sionu cere pentru filoromanulu francesu Bataillard cate unu esemplariu d'in tote tipariturele societatii, si se decide a i-se da. Dupa acesta propune si a se numi membru onorariu. — Massimu propune assemene a se numi membri onorari si DD. Diez si Cicacu, cari prin scrierile loru au addussu mare serviciu litera'urei romane. Proponentii se invita a veni cu propunerile loru candu numirea de membri onorari va fi la ordinea dillei. — Baritiu cere că proponentii se nu se grăbesca a propune allegerea de membru a vre unei persone inainte d'a fi bine assemnatii de mai nainte prin scrisore, ca se nu se intempe se ne espunemu la refusu. — Fetu unindu-se cu parerea Dului Baritiu atrage si dsa atentiu'ne societatii a supr'a acestei cestiuni delicate. — Presiedintele luandu cuventul areta ca de si nu essiste articlu anume in regulamentulu societatii in care se se cera de la proponentii denumiri de membri onorari si corresp, a veni cu scrissori d'in partea candidatilor ca primescu, totu-si esperient'a nedictaria a adopta una assemenea mesura. Inse ca acesta cestiune in currendu va veni la ordinea dillei, propune a se luá in desbatere, dupa decisiunea siedintiei preced. propunerea Dului I. Hodosiu si consiliu, d'in 7. Aug. a. c. d'a se inchide sessiunea annului present, la 20. Aug. a. c. Punendu-se in discuss. acesta propunere se admitte in principiu a se grabi societatea d'a termina lucrările ei catu mai currendu possibile, fara inse a se fissá si diu'a inchiderii sessiunii, fiindu ca nu se poate prevede candu se potu terminá lucrările necessarie d'in sessiunea annului currinte. Fiindu ca comisiunile insarcinate cu cercetarea reportului gener. allu delegatiunii nu sunt inca gata, presied. ridică siedint'a anunçandu pre cea viit. pre sambet'a la 1 ora dupa amediadi, in care la ordinea dillei va fi cetirea si desbaterea reporturilor commisjoniilor cu cercetarea reportului delegatiunii.

Siedint'a VI. plenaria de la 10/22 Aug. 1872 Presied. comunica respunsurile Dloru Stefanescu si I. Ionescu, prin cari acesti-a dechiră ca primescu cu multumire a fi membri corresp. ai societatii acad. — Dr. Sionu cere că tote tipariturele societatii acad. rom. se i-se dee Dului Bataillard, care preste cate-va dille pleca d'in Bucuresci. Se accorda si presied. dechiră ca se voru face despusetiunile in asta privintia. — D. Massimu propune a se alege membri onorari ai societatii: veteranulu filologu Diez si filoromanulu Cihacu aucto'r unui dictionariu rom. D. Baritiu si asta data recomanda că, la alegerea de noui membri, propunetorii se fia catu se poate de scrupulosi, acésta observatiune a Dului Baritiu o spriginesce si D. dr. Fetu. De altmentrea discussiunea a supr'a propunerii Dului Massimu, se relega pre timpulu candu cestiunea alegierii va fi pusa la ordinea dillei. — Catu pentru propunerea d'a se scurta sessiunea presente Presied. observa ca se admitte in principiu fara a se poté inse ficsá de acum diu'a inchiderii.

Siedint'a V. plenaria de la 12/26 Aug. 1872 Dupa cetirea processului verbale se suleva cestiunea absentarii de la mai multe sessiuni a unor membri actuali, cari in poterea statutelor nu numai ca n'au aratatu a fi impededati prin morbu ori fortia majore, dar' neci ca au respunsu la invitariile ce li s'au facutu, deci mai multi d'intre membrii presenti sunt de parere, ca absentatorilor de acesta categoria ar' trebui a li-se face sommatiunea preveduta prin statute. Presiedintele da deslucirea ca numai unul este care or' poté cadé in acesta categoria, ca-ci cei lalți absenti totu deaun'a au respunsu, si cu acea ocasiune au descoperit si causele

absentarii. D. Baritiu tragundu atentiu'ne membrilor a supr'a tristei situatiuni politice in care se poate afla acelui membru, cere a se face exceptiunea destul de motivata de la rigorea §-lui resp. d'in statute. — Alegerea nouui membru in loculu P. S. Salle Par. Episcop. Melchisedecu, demissionatul d'in caus'a dorerii de ochi, se va pune la ordinea dillei. — Sulevandu-se intrebarea, pentru ce Dictionariulu nu s'a tiparit d'in doue parti parallelu, precum se decisese in sess. tr. ? Presied. Laurianu, că red. prim. respunde ca prin tiparirea parallelă (adeca continuarea de la A—B si inceperea partii a II. de la lit. I.) nu s'ar fi innaintat mai multu de una colla pre septemana, prin urmare ori ca se continua de la inceputu, ori ca s'ar incepe si a dou'a parte, numerulu coltelor tiparite ar fi egale. Adunarea admite acesta observatiune si lassa a se urma cu tiparirea continuativu. — Delegatiunea face cunoscutu, ca la cererea Dului Colonelu bar. Ursu de Margina s'a facutu reducere in pretiulu Dictionariului in favorea scolelor prim. d'in distr. Fagarasului. Aprobandu-se acesta reducere, Ales. Romanu propune a se da gratificatiune cate unu esemplariu d'in Dictionariu bibliothecelor gimnasielor d'in: Blasiu, Brasieu, Beiusiu, Bradu (Zarandu) si Nasaudu, că unele ce n'au fonduri pentru cumperarea de carti, si totu assemene se se dee si pentru biblioteca gimnasielor d'in Romani'a libera. Societatea acad. adopta cu placere acesta propunere. — Delegatiunea comunica mai de parte si charthi'a ministrului cultelor si alu instructiunii publice, prin care se dau doue sale in planulu de josu allu universitatii, că localitate pentru societatea acad. — Societatea ieactu esprimendu-si dorint'a de a capeta pre viitoru localitate mai mare si accomodata trebuintieloru sale. — Pentru regularea documentelor (una lada intrega) donate de nouui membru D. A. Sturza, se numesce comisiune d'in membrii resiedinti in Bucuresci, DD.: Aless. Odobescu si Giorg. Sionu. — Pentru remunerarea membrilor cari au presentat lucrari la Dictionariu se decide a lise antecipá aprosimativu jumetate de lucrare, ramandu că restulu se li se dă dupa tiparire. — Se invita Delegatiunea că in sessiunea viit. se prezente unu proiectu de regulamentu pentru indetoririle membrilor correspontenti, că apoi una comisiune ad hoc se cercetădies acelui regulamentu si se vina cu unu reportu a supr'a carui-a apoi societatea se decida in deplina cunoscinta de causa

Baritiu intreba ca ce s'a facutu cu operatulu professorului Popu (de la Nasaudu) vedi: Annalile soc. vol. d'in 1871. pag. 109. sied. din 7. Sept. ? Massimu respunde, ca de ora-ce sectiunea scientie-loru naturali numai in estu anu se potu constitui, nu eră cui se se fi datu spre opinare, acum inse cadiendu in atributile acestei-a i se va da d'impreuna cu operatulu despre stenografia, Eudossiu Hormusache respunde prin unu telegramu (d'in scaldele Mariane-Marienbad) ca primescu cu multiamire alegerea sa de membru allu soc. acad. (votata in primele dille alle sessiunii pres.) si cere a fi avisatul pentru timpulu sosirei sale. (Estu-annu preatardiu.) Reportorulu commisiunii financiarie citește Bugetulu — care se continua si in siedint'a VI. plenaria.

Cincu-mare in 29 Oct. 1872.

Comunitatea scaunului nostru fù pre astadi anume conchiamata in prima linia pentru alegerea de deputati la universitatea sasasca conchiamata pre 11 Nov. a. c., care obiectu dupa deschiderea siedintii se pune la ordinea dilei. —

Dep. C. Brantsch, prentu lut. din Cincu-mare constatéza circumstarea, ca in Mediasiu s'a stabilitu unu programu, in privint'a atitudinei, care o voru observa deputatii sasesci in diet'a pestana, si precum au auditu densulu, acestu programu va avea a servi de cincosura si deputatilor alegundi la universitatea sasasca. —

Din acésta inprejurare densulu cugeta, ca acei domni, carii voiescu a primi mandatul la universitate se pasiesca inainte si se declare, ca consentu ei cu programulu acesta seu ba. —

Dep. Josef Seeman, afila de superflua declararea din cestiune, de orace partidele sasesci — betranii si tinerii — s'au unitu, incatul numai este intre ele neci o diferintia si de aceea propasirea că candidatul cu cuventu de programu, n'aru mai avé locu. —

Heinrich Haener, capitalistu, si Fr. Baltescu fiscalulu scaunale propasiescu, că candidati, punen-

duse pre firmulu postamentu alu programului Međiesianu. —

Fronius, prentu lut. din Agnit'a, espune, ca densulu nu se afla indemnata a propasire că candidatul, declară in se, ca daca i-se va impune obligamentulu de deputatu, densulu inca va satisface asceptarilor comitentilor sei. —

Facunduse votare prin siedule s'a alesu cu majoritate de voturi fiscalulu scaunale Fr. Baltescu cu 38, si Heinrich Haener cu 29 de voturi, cari se pronuncia din partea presidiului de deputati la universitatea conchiamata pre 11 Nov. 1872.

Diurnele acestor deputati se voru plati că si pana acum'a cu 4 fl. v. a. pre diu'a din cass'a scaunale, de unde li se voru despagubi si spesele itinerali. —

Afara de acestu obiectu s'a mai pertractat si alte cause, intre care se poate privi de importantia, representatiunea comunitatii Sibiene pentru oprirea invasiunei jesuitilor in Transilvania, carea fù cu unanimitate sprijinita, si apoi contractele inchiate intre comitetul politici alu opidului Cincu-mare si presbiteriulu luteranu privitor la schimbulu cu gradina cailoru si maieristea dintre romani. —

Deschidenduse desbaterea asupra acestor contracte, care se propunu din partea comitetului permanent scaunale spre aprobare, se pune din partea presidiului intrebarea, ca nu voiesce nime a vorbi la acestu obiectu? oficialulu scaunale, archivariulu Branisce, se roga de presidiu si de adunarea scaunale se binevoiesca ai concede „pro informatie,” a vorbi in acestu obiectu, că se nu i se faca imputatiune, ca elu aru consenti cu contractele cestiunate. — In momentu s'au sculatu deputatii scaunali Heinrich Haener si Fleischer, celu din urma capelanu in Rodbavu, protestandu in contra dreptului de a poté vorbi oficialulu M. Branisce, cu mare focu, dicundu ca acel'a nu este deputatu si că oficialu n'are neci votu informativu. — Ce eră se faca M. Branisce? trebui se taca si se vedia cu ochii cum calca confratii nostri sasi indrepatatirea besericelor nostre din Cincu-mare. —

Spre sciintia on. publicu, voim a impartasire urmatoriele, pre calea publicitatii, ca-ce calea legale in adunarea scaunale ne este inchisa. —

Beseric'a gr. unita, care nu are palma de locu pentru portiunea canonica, si beseric'a gr. neunita, care n'are locu de curte si gradina parochiale, au petitiunatu pentru segregarea si in parte in bunatatea portiunei canonice basate pre clar'a lege adusa de parlamentulu din Pest'a in anulu 1868 Art. de lege LIII. § 23. —

Comunitatea politica opidana a adus in 6 Fauru 1872 asupr'a acestei drepte petituni urmatoriu decisu demnu de publicitate:

Besch eid.

In Erwägung des von der Commission gestellten Antrages beschliesst die Communität:

1. Es sei ein Tausch des der ev. Kirche gehörigen und im rom. Marktviertel gelegenen Meierhofes sammt Garten gegen einen im Werthe entsprechenden Theil des der Commune gehörenden sogenannten Reisegarten anzustreben.

2. Es sei zn dem Zweck das fragliche Meierhof-Areale gerichtlich abzuschätzen und ein diesem Schätzwerthe entsprechendes ebenfalls gerichtlich abzuschätzendes Stück des Reisegartens auszuscheiden und falls die Vertretung der ev. Kirchengemeinde darauf eingehen sollte gegen den Meierhof auszutauschen. —

3. Im Falle nun wie mit Wahrscheinlichkeit anzunehmen ist, das ev. Presbyterium diesen Tauschvertrag acceptirt und dasselbe die höhere Genehmigung dieses Actes verlangt, sei dieser Meierhof-Areale an die beiden Kirchen-Gemeinden, der gr. or. und Gr. cath. Glaubensgenossen in Grossschenk, gleicherweise sei über dieses das doppelte des für den Meierhof zum Tausch ausgeschiedenen Areals des Reisegartens an die hiesige ev. Kirche zu schenken und in das Eigenthum zu übergeben. —

4. Tausch und Schenkung sollen selbstverständlich nur nach Genehmigung der kirchlichen und politischen Oberbehörden Recht und Gültigkeit haben.

5. Auf das Ansuchen um Vergrößerung der canoischen Portion wäre nicht einzugehen.

Conclusulu acesta saretu fù in partasitu si comitetelor besericeloru nòstre, care nu s'au potutu multiumi neci pre departe cu elu, si de aceea au inaintat recurs contrai, demustrandu, ca nu voescu a primi maieriscea, unde cresce polomida muscalesca, ci dorescu portiunea canonica din gradin'a cailor, (Reisegarten) care se afla in orasiu langa romani si langa drumulu tieri in marime de 13 Jugere 800[□] in care sa pote segregá curte si gradina parochiale. —

Recursele nòstre nu s'au luat in neci o consideratiune, ca-ci precum vedemu cu ochii, comun'a politica a adus o comisiune din Seghisor'a, care a pretiuit maieristea si gradin'a cailor — Si minune cum!?

Maieriscea preutului luteranu in marime de 841[□] s'a pretiuit cu 800 fl. v. a. di optu sute florini valut. austr., precandu unu jugeru de pamantu adeca 1,600[□] din gradin'a cailor s'a pretiuitu numai cu 150 fl. v. a. —

Noi nu pricepem, ca cum s'a potutu face acesta, ca-ci maieristea cestiunata este unu locu pustiu pre o còsta, care neci decatu dupa parerea nòstra nu pote representá acestu pretiu, precandu gradin'a cailor se afla pre unu siesu in orasiu in-tre curti si langa siosea. —

Dupa conclusulu citatu punctulu I. s'au datu o data din gradin'a cailor pentru maieristea de 841[□] in pretiulu de 800 fl. v. a. 5 jugere 533^{1/2}[□]. —

Dupa punctulu 3 din conclusulu pomenita s'au mai datu de doua ori cate 5 jugere 533^{1/2}[□] adeca inca 10 jugere 1066[□] la olalta 15 jugere 1,599^{1/2}[□] ca donatiune pre sam'a besericii evangeliice. — Frumosa calculatiune, si castigu de omenia, pentru scoterea nòstra de actu cu 841[□]!! — Acesta este egalitate, dreptate, ecuitate si fratiitate sasésca! —

Marianimositatea conlocuitorilor sasi este imensa si trebuie se le strigam cu Virgilu „timeo danaos et dona ferentes“. —

Pre langa tota specula se vede, ca comunitatea politica nu a fostu circumspecta, ca-ce gradin'a cailor nu prestéza arealulu de lipsa dupa conclusu, ca-ci lipsescu inca 3 jugere, pre carii a buna séma le voru converti in bani gata cu 450 fl. v. a. din cassa alodiale, si voru despagubi pre beseric'a evangeliica, prelanga arealulu de 13^{1/2} jugere pentru una jumetate jugeru, inca cu suma de bani pomenita, ca-ci pamantu comunale numai posedu. —

Nu ne miramu si de adunarea scaunale, ca a intarit atare concluse si terguri, ca-ce romanii, carii dupa numerarea din anu 1870, se redica pana la cifra de 11 mii si sasi la 12 mii, nu au foradoi representanti din comunele mixte, si apoi Cincu senguru are 14 deputati, fora ca se se fi afiatu comunitatea indemnata, se aléga intre acesti 14 deputati si unu romanu bateru intelligent pre cum este archivariulu scaunale Moise Branisce, care inca posede calitatile recerute spre a potea fi reprezentante in adunarea scaunale, care aru castigá si mai mare fortia morale si incredere si dela populatiunea romana prin atare acquisitiune, ca-ci altamente, romanii nu voru poté fi odihnit si voru dubita in reciproc'a incredere. —

Cu atari ignorari si apucaturi sirete nu romu poté ajunge la fericirea patrii, panacandu sasii ne voru tracta pre noi ca pre nisce fi vitregi ai patriei nòstre. —

Speram in se, ca va veni tempulu, unde toti

fii patriei voru fi egali pusi in tote drepturile politice, si toti deplinu fericiti. — Dè Dumnedieu! — Amu aberatu cu aceasta spectatorare dela obiectu, la care éra reviu. — Amu disu ca adunarea scaunale din 29 Oct. a. c. prin intarirea cestiunatelor contracte de donatiune, ni au rapitu ocasiunea de a mai poté cere portiune canonica, ca-ce comun'a politica bani nu are in cass'a alodiale si pamanturi comunali nu mai posedu, din care ne aru mai poté da portiune canonica. —

Noi ne intorcemu acuma cu rogamantea nostra catra inclitulu comitatu, si anume catra Ilustrata sa comitele natuinei sasesci care si in anulu 1868 cu inalta hotarire din 19 Maiu Nr. 339 au indigitu parintesce necesitatea segregarii portiunei canonice pentru beseric'a gr. cat., si avemu firma sperantia ca si acuma va lua in considerare si cumpanire drépta inprejurariile de facia si deplorabilea sòrte a preutilor nostrii de ambele confesiuni, si spre liniscea nostra, pre basea Art. de lege LIII § 23 va **respinge** atare donatiune facuta pre sem'a beseric evangeliice, care nu are atare ardienda necesitate de ajutoriu, ordinandu mai antaiu segregarea portiunei canonice din postorita gradin'a cailor, si lasandu maieristea in posesiunea preutului luteranu, dupa cum a avut'o pana acuma. —

Audim, ca la tribunalulu din Sighisoara, unde afara de presiedinte nu se afla neci unu amplioiatu romanu, s'aru inmulti personalulu judecatorescu, cu unu asesoru, unu subjude si unu notariu. — Dèca se adeveresc acesta scire, atunci amu cutesz a ne adresá catra noulu ministru alu dreptatii si amu atrage atentiunea inaltu aceluiasi, ca la ocuparea acestor posturi se se liè respectu si la populatiunea romana de pre teritoriul acestui tribunalu, prin denumirea individilor calificati din nationalitatea romana. —

Noi speram multu in dreptatea Inaltului ministeriu de justitia. — „Mai multi.“

Dela Societatea de lectura a junimei studiose din Blasius 30/10 1872.

Mai de cateori meditam seriosu, ne facem o icôna despre venitoriu, pre care o coloram catu se pote totu cu bunu, ma! si de se observesa ceva, ce ataca placutulu, ne silimu a-lu departa; si acesta purcede din insa-si natura omenesca. —

Fiiorilu e obiectu alu cugetarei atatu pentru interesu private, catu si publice.

Noi de o cam data tientim spre nnu venitoriu publicu nationalu, — spre unu venitoriu cu inscriptiunea: „Venitoriu de aur România are“

Acesta numai atunci va fi realizatu, candu jumea ca base'a venitorialui va fi cultivata si bene educata (dér apoi activa si perduratória in lupt'a nationale! R.)

Afora de Domnii profesori, cari, ca nisce luceferi ne indrépta spre scopulu privatu ori chiaru natuinalu, ne bucuram a mai luá cate o schintea de cultura dein Bibliotec'a nostra. Ea cresce in continu. Er' in anulu present. face unu saltu mare.

Multu Veneratulu, pre care cu frica si pietate lu amentim: **Mihail** fostulu cononicu in locu ne testa cu acordulu familiei: Una Teca cu 151 opuri de celea mai interesante si mai pretiuite.

Asemenei facte nobili suntu de stimatu! de imitatu!

Noi te stimamu umbra maretia si ne rogamu totudeun'a, pentru alu teu repausu, Domnului!

Er' familiei celei nobile, benesentitorie si preveditorie ei esprimam ce'a mai mare multiumita, si i uram dilele cele mai Serene.

Traiesca famili'a Repausatului! si totu acestea sentiente se le conserve si pre ventoriu facia cu Romanismulu!.

Multiumumu Dlui prof. I. M. Moldovanu, ca unu care se sili a ni le strapune inca cu prim'a siedintia.

Dè ceriulu multi barbati de aceasta clase!

Traiesca ajutatorii Societatilor cu dev is'a cultura, patria, naționalismu!!!

Datu conformu decisiunei din Siedint'a II.
Titu R. Moldovanu G. Branea m.p.
V. presiedinte. notariu.

Din Tractulu protopescu gr. cath. alu Reginului sasescu.

Senatulu scolestecu eparchialu gr. cat. alu Reginului sasescu, in siedint'a s'a tienuta in Reginula 21 Octobre st. n. a. c. pre lenga cea mai mare bucuria incunoscintandu -se prein parochulu gr. cat. alu G. Hodacului On. Leone Lupu, cum-ca edificiulu scolaru confesionalu gr. cat. dein acea comun'a redicata cu spesele si dein materialulu unui zelosu parochianu gr. cat. si proprietariu de acolo anume Georgiu Harsianu si lasatu a se folosi de atare numai sub unele conditiuni observande facia cu succesorii si eredii densului — de presente prein bunavoint'a si marinimositatea Spectabilului Domnu Vasiliu Harsianu advocatu in Abrudu si a fratilor Sp. D-ei Sale Mihailu si Simeonu proprietari in G. Hodacu — se afla in posesiunea si proprietatea scolei comune, dupa ce ca eredii susu memoratului proprietari renuntara de dreptulu si pretensiunea ce o aveau la acelu edificiu, in favorea scolei confes. gr. cat. a G. Hodacului, — si tiene de placuta datorintia a aduce si prein Acestea a-si si esprima sincer'a si fratesca multiumita mai desu amentitoru Domni oferitori, cari prein acesta benefacere dera invederata proba ca se intereza, ma le jace la anima prosperarea si inaintarea culturei natuiale romane, si cari cu acesta ocasiune dederu considerabilu adjutoriu spre intiminarea pericolului ce din ce in ce se pare mai amenintiatoru facia cu scolele noastre confesiunali.

Deci binevoiesca a primi acesta multiumita cäefluxulu unor anime sincere, cari inca dorescu prosperarea culturei poporului romanu lipsit in mare parte de midilocele necesaria.

Reginulu sasescu in 21 Octobre 1872.

Alesandru Ternaveanu
Parochu gr. cat. si Notariu
senatului scol. eparch alu Regin.

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresti 20 Nov.

Maria Sea Domnul, in urm'a raportului D-lui ministrul alu afacerilor straine No. 8,941, a bine-voit u a acorda D-lui Michale Mitilineu, secretariu generale la ministrulu afacerilor straine, si D-lui Theodoru Vacarescu, aginte alu Romaniei la Belgradu, inalta autorisatiune de a primi si purta ordinulu Danilo clasa II, precum asemenea si D-lui Al. Cantacuzin, secretarul acestei agentii, acelasi ordinu clasa III. ce li s'au conferit de Maria Sea principale Mon-tenegrului.

Maria Sea Domnulu a primitu in audientia Mer-crea trecuta, la ora una si jumetate, pe D. Le Sourd, aginte si consul generale alu Franciei, care i-a remisua scrisore autografa a D-lui Thiers pre-sedintele Republicei, esprimandu atatu personalmente catu si din partea natuinei francese sentimentele de simpatii si de amicitia ce n'au incetatu de a avea pentru Maria Sea Domnulu si pentru natuinea ro-mana.

Berlinu, 31 Octobre. — Camer'a seniorilor a respinsu proiectulu de lege propus de guvern, pentru organisatiunea cercurilor. Ministeriulu a declaratu ca, in urm'a acestei respingeri, nu va demisiona, ci — inchidetu sesiunea — va disolve Camera si va convoca ua noua sesiune, ca va a'i presinta proiectulu din nou si spre a 'ntrebuinta totu midiulocle constitutionale, pentru ca proiectulu seu se dobândesca puterea de lege. „(Rom.)“

Cursurile

la bursa in 5 Nov. 1872 stă asta:

Galbini imperatrici	—	—	5 fl. 10	cr. v. a
Napoleoni	—	—	8 "	56 "
Augsburg	—	—	106 "	" "
London	—	—	106 "	60 "
Imprumutulu nationalu	—	—	65 "	65 "
Obligatiile metalice vechi de 5%	69	"	90	" "
Obligationile rurale ungare	80	"	"	" "
" temesiane	78	"	50	" "
" transilvane	76	"	"	" "
" croato-slav.	—	"	"	" "
Actiunile bancei	—	—	989	" "
" creditului	—	—	330	30 "

Editioane: Cu tiparulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.